

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยนับถือผู้สูงอายุคือปูชนียบุคคลในฐานะผู้ให้มาโดยตลอดทั้งความรู้ วัฒนธรรม ประเพณี ประสบการณ์ชีวิตไว้ให้กับสังคม ทำให้เกิดสังคมที่ดี มีคุณธรรม สังคม จึงควรตระหนักกับฝึคชอบต่อผู้สูงอายุ ตอบแทนเมื่ออยู่ในช่วงเวลาศักยภาพเสื่อมถอย ให้มี คุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง ผาสุกในปีนปลายชีวิต (นภาพร ชโยวรรณ, 2542 : 54) แต่จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำ ให้สภาพครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมีเฉพาะ สามี ภรรยาและบุตรเท่านั้น ผู้สูงอายุ ที่เป็นภาระหรือไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นใด มักถูกทอดทิ้ง ยังมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เร็วเท่าใด ผู้สูงอายุก็ยิ่งลดบทบาทและความสำคัญเร็วขึ้นเท่านั้น ถึงแม้ว่าสังคมนั้น ๆ จะมี ผู้สูงอายุอยู่เป็นจำนวนมากก็ตาม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547 : 1-5)

สถานการณ์ประชากรของประเทศไทย พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 62.2 ล้านคนใน ปี 2543 เป็น 72.3 ล้านคน ในปี 2568 โดยที่วัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 10.0 เป็นร้อยละ 15.0 อัตราตายแนวโน้มต่ำลงและมีอายุยืนยาวขึ้น (วิไลพร สุตัน ไชยมนตรี, 2547 : 3-4) ข้อมูลจากสถาบันวิจัยและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2555 : 1) ในปี พ.ศ. 2550 พบว่าอายุเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย เพศชายมีอายุเฉลี่ย 69.6 ปี เพศหญิงมีอายุ เฉลี่ย 76.9 ปี ผู้สูงอายุของประเทศมีประมาณ 7 ล้านคน (ร้อยละ 11) ของประชากรของประเทศ ที่มีอยู่ประมาณ 65.6 ล้านคน และคาดว่าภายใน 15-20 ปีข้างหน้าจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่ม เป็น 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมด สัดส่วนผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในวัยปลาย (อายุตั้งแต่ 80 ปี ขึ้นไป) ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้สูงอายุมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี ผู้สูงอายุ 1 ใน 4 ไม่ พอใจสถานะทางการเงิน จากการที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน มีรายได้ต่ำ และมีทรัพย์สิน หรือเงินออมไม่มากและไม่มีหลักประกันรายได้ยามชราภาพ ทำให้ผู้สูงอายุไทยตกอยู่ในภาวะ ทางเศรษฐกิจไม่ดีหรือยากจน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553 : 6-7)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดเกี่ยวกับผู้สูงอายุไว้หลายมาตรา ได้แก่ มาตรา 40 ข้อ (6) บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ผู้สูงอายุย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม และย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ มาตรา 53 บุคคลมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสม มาตรา 80 กำหนดว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ และมาตรา 84 ข้อ (4) รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2554 : 1) สอดคล้องแผนพัฒนาผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม” โดยมีปรัชญาว่า ผู้สูงอายุไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม แต่สามารถมีส่วนร่วมเป็นพลังพัฒนาสังคม จึงควรได้รับการส่งเสริมและเกื้อกูลจากครอบครัว ชุมชน และรัฐ ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีให้นานที่สุด (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553 : 29-31)

ดังนั้นพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 จึงได้กำหนดสิทธิผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่สะดวกและรวดเร็วเป็นพิเศษ การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ในอาคาร สถานที่ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ การช่วยเหลือซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี และให้มีกองทุนผู้สูงอายุ นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้มีเบี้ยยังชีพรายเดือนแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ คือ อายุ 60-69 ปี จะได้รับ 600 บาท อายุ 70-79 ปีจะได้รับ 700 บาท อายุ 80-89 ปีจะได้รับ 800 บาทและอายุ 90 ปีขึ้นไป จะได้รับ 1,000 บาท (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2555 : 7-9)

แม้ว่าหน่วยงานของรัฐจะให้บริการด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุแต่ยังพบปัญหาหลายประการ เช่น รัฐไม่สามารถจัดให้ได้เหมาะสมเพียงพอ ทั้งถึง เป็นธรรมชาติ มีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรทางสังคมและการขาดแคลนข้อมูล ผู้สูงอายุจึงส่งผลให้การ ดำเนินงานสวัสดิการสังคมไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่ตอบสนองต่อ นโยบายของรัฐ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องช่วยเหลือร่วมมือกันตอบสนองความต้องการใน การจัดสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ได้นานาประการ เช่น ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสวัสดิการสังคม ฯลฯ (วิไลพร สุตัน ไชยมนตรี, 2547 : 7) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศิวิมล มงคลสินธุ์ (2554 : 47-48) ที่ได้ศึกษาปัญหาการให้สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาจารย์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้สูงอายุเห็นว่ามีปัญหาการให้สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาจารย์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และมีปัญหาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ได้แก่ ด้านรายได้ และอยู่ในระดับน้อยอีก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน และด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง

เทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวน 23 หมู่บ้าน ในปี 2552 มีประชากร 13,154 คน จำนวนครัวเรือน 3,743 หลัง ประชาชนร้อยละ 90 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา เลี้ยงกุ้งก้ามกราม ปลูกผักกะเจตน์น้ำ ปลูกพริกเอาเมล็ด เป็นต้น โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ส่งเสริมอาชีพและสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคม ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน ส่งเสริมด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพณี เพิ่มศักยภาพในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาการบริหารจัดการ การเมือง การปกครอง และการบริการ (เทศบาลตำบลบัวบาน, 2553 : 22-25) ในปี 2554 พบว่า บริการสวัสดิการของเทศบาลตำบลบัวบานเน้นการให้บริการตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่กำหนด เช่น การจัดเบี้ยยังชีพช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส คนยากจน สงเคราะห์ผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ป่วยติดเตียง เป็นต้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมกับความต้องการของประชาชน ขาดการให้บริการเชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี (เทศบาลตำบลบัวบาน, 2554 : 19-20) สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้เทศบาลตำบลบัวบานบริการสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และค่าใช้จ่าย

ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งผู้สูงอายุมีความต้องการไม่ให้ตนเองเป็นภาระสำหรับการเลี้ยงดูให้แก่กับบุตรหลาน

จากเหตุผลและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนักพัฒนาชุมชนจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะความคาดหวังของผู้สูงอายุในการจัดบริการสวัสดิการด้านต่าง ๆ ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยจะใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง พัฒนาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสม เกิดประสิทธิผล อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ อีกทั้งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ และพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการให้มีความเหมาะสมในสังคมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผู้สูงอายุ มีความคาดหวังในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอย่างไร
2. ผู้สูงอายุ ที่มีเพศ อาชีพ ขนาดของครอบครัว และความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีความคาดหวังในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของผู้สูงอายุในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สูงอายุในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อาชีพ ขนาดของครอบครัว และความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีเพศ อาชีพ ขนาดของครอบครัว และความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา แตกต่างกันมีความคาดหวังในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามข้อมูลทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 ของเทศบาลตำบลบัวบาน จำนวน 1,752 คน จากจำนวน 23 หมู่บ้าน

2. ตัวอย่าง (Samples)

ตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามข้อมูลทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ ณ วันที่ 1 มกราคม 2554 ของเทศบาลตำบลบัวบาน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1967 ; อ้างอิงถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 100) สุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากรจากหมู่บ้าน 23 แห่ง ได้ตัวอย่างจำนวน 326 คน

3. เนื้อหา

ความคาดหวังของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ (มรกต สึงหะเซนทร์, 2545 ; คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุ แห่งชาติ, 2544, 2551 ; ไพฑูรย์ พ็ชรอาภา, 2554 และ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2555) ได้แก่

3.1 ด้านสุขภาพอนามัย

3.2 ด้านบริการการศึกษา

3.3 ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน

3.4 ด้านนันทนาการวัฒนธรรมและสังคม

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อาชีพ ขนาดของครอบครัว และความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความคาดหวังของผู้สูงอายุในการได้รับบริการสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

5. พื้นที่

พื้นที่ในการทำวิจัย ได้แก่ พื้นที่ปกครองของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 23 หมู่บ้าน

6. ระยะเวลา

ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่ เดือนมกราคม 2556-เดือนพฤษภาคม 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุ เกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติ ไทย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และได้ลงทะเบียนเป็นผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 ของเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพศ หมายถึง เพศของผู้สูงอายุจำแนกเป็น เพศชายและเพศหญิง
3. อาชีพ หมายถึง อาชีพประจำของผู้สูงอายุ จำแนกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ไม่ได้ทำงาน เกษตรกร รับจ้าง ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว รับราชการหรือพนักงานของรัฐ และอื่น ๆ
4. ขนาดครอบครัว หมายถึง ลักษณะของครอบครัวที่ใช้จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง จำแนกเป็น 3 ขนาด ได้แก่
 - 4.1 ครอบครัวขนาดเล็ก หมายถึง ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน
 - 4.2 ครอบครัวขนาดกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน
 - 4.3 ครอบครัวขนาดกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป

5. ความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา หมายถึง จำนวนครั้งของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของผู้สูงอายุในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา จำแนกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ จำนวน 1-2 ครั้ง จำนวน 3-4 ครั้ง จำนวน 5-6 ครั้ง และตั้งแต่ 7 ครั้งขึ้นไป

6. ความคาดหวังในการได้รับบริการ หมายถึง ความมุ่งหวังของผู้สูงอายุที่ปรารถนาต่อการได้รับบริการสวัสดิการสังคมที่จัดขึ้น โดยรัฐหรือเอกชนเพื่อมุ่งให้ประชาชนทั่วไปและผู้ประสบปัญหาที่มีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างเท่าเทียม ทั้งถึง เป็นธรรม และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับผู้สูงอายุในระยะยาววัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. สวัสดิการสังคม หมายถึง บริการที่จัดขึ้น โดยรัฐหรือเอกชนเพื่อมุ่งให้ประชาชนทั่วไปและผู้ประสบปัญหาที่มีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างเท่าเทียม ทั้งถึง เป็นธรรม ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

7.1 ด้านสุขภาพอนามัย หมายถึง บริการ ส่งเสริม สนับสนุน เกี่ยวกับ คลินิก ผู้สูงอายุในสถานเอนามัยและ โรงพยาบาลใกล้บ้าน หน่วยบริการทางกายภาพบำบัดเข้าไป บริการในชุมชน บริการหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีเจ็บป่วย หรือภัยพิบัติ บัตรประกันสุขภาพ ยกเว้นค่าใช้จ่ายค่ารักษาแก่ผู้สูงอายุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการออกกำลังกายแก่ผู้สูงอายุ รถรับส่งผู้สูงอายุไปสถานพยาบาล และให้บริการอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ

7.2 ด้านบริการการศึกษา หมายถึง บริการส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ผู้สูงอายุโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย บริการเปิดสอนอาชีพแก่ผู้สูงอายุโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ศูนย์บริการจัดการศึกษาทุกระดับแก่ผู้สูงอายุ บริการข้อมูล ข่าวสาร อย่างหลากหลายช่องทาง สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการเรียนรู้อย่างหลากหลายไว้ประจำศูนย์การเรียนรู้ และอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ตามความต้องการของผู้สูงอายุ

7.3 ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน หมายถึง บริการส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพรายเดือนให้เหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจ กองทุนเลี้ยงชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ให้เพียงพอ ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย กองทุนเงินออมไว้ใช้ยามจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ ช่วยเหลือค่าไฟฟ้า ประปา แก่ผู้สูงอายุ บริการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ และบริการสินค้าราคาประหยัดแก่ผู้สูงอายุ

7.4 ด้านนันทนาการวัฒนธรรมและสังคม หมายถึง บริการส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมวันสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ เช่น วันแม่ วันพ่อ วันผู้สูงอายุ เป็นต้น ชมรมผู้สูงอายุระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้

ภูมิปัญญาในสาขาต่าง ๆ แก่ชุมชนและสังคม ให้คำปรึกษา สนับสนุนค่าใช้จ่าย บุคลากรด้านกฎหมายแก่ผู้สูงอายุสถานกีฬา ลานกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุไว้เฉพาะ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา อย่างต่อเนื่อง และช่วยเหลือ สงเคราะห์จัดการศพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

8. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยทำให้เทศบาลตำบลบัวบานใช้เป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้
2. ผลการวิจัยทำให้เทศบาลตำบลบัวบานนำไปใช้ในการคาดการณ์และวางแผนพัฒนาด้านงบประมาณ บุคลากรและด้านอื่น ๆ ในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุและประชาชนในเขตบริการ
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมไปปรับ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานและพื้นที่ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY